

Τότε ἡ Βανίνα ἠγγέρθη ὀρμητικῶς καὶ δειξάσα τὸν κοιτωνίσκον, ὅπου ἐκοιμῶντο τὰ τέκνα τῆς, ἀπεκρίθη θαρράλειως.

— Ἡ μήτηρ εἶχε πρὸς αὐτὰ τὰ τέκνα τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν ὅποιαν ὁ πατήρ των ποτὲ δὲν ἠγάπησεν, δι' αὐτὰ καὶ μόνον ἐροβήθη τὴν πτωχείαν καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ συζύγου τῆς.

— Ἀθλία! διέκοψεν αὐτὴν ὁ Σαμπιέτρος, τολμᾷς νὰ λαλήσῃ περὶ τῶν τέκνων σου ὅτε σὺ ἠτίματας καὶ αὐτὰ καὶ τὸν πατέρα των! Τὰ τέκνα τοῦ Σαμπιέτρου νὰ κατακινήσῃς νὰ ζῶσιν ἀπὸ τὸ ἔλεος τῶν Γενουινῶν! νὰ καταδικασθῶσι νὰ λαμβάνουν τιμᾶσιον ἀπὸ τὴν χεῖρα ἡ ὅποια προσφέρει ἀμοιβὴν διὰ τὴν κεφαλὴν μου! νὰ κατακρητηθῶσι ὡς ὄμηροι ὑπὸ τῆς καταθνήσιου δημοκρατίας, νὰ ἀνατραφῶσιν μετὰ τὴν μαλακίαν ἐκείνην τῶν πατρικίων, μετὰ τὴν περιφρόνησιν τῶν ἀφρονῶν ἀρετῶν τῆς Κορσικῆς. καὶ ἴσως καὶ μετὰ τὸ πρὸς τὸν πατέρα των μίσος! Ἄμα μ' ἐδειξες τὰ τέκνα σου, μοῦ ἀπεκαλύψες ὅλην τὴν χαμέρπειαν τῆς ψυχῆς σου.

— Σαμπιέτρε, ἀνέκραξε τότε μετὰ γενναίας ἀγαπαιότητος ἡ Βανίνα, λημονεῖς ὅτι ἔχεις ἐνώπιόν σου μίαν ἀπόγονον τῶν Ορνάνων, γυναῖκα βασιλικῆς καταγωγῆς, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐκλιναν αἱ εὐγενέστεραι κεφαλαὶ τῆς Κορσικῆς, καὶ τὴν ὅποιαν σὺ ὁ ἴδιος παρὰ πάντα ἄλλον ὄρωσες νὰ σέβεται καὶ νὰ τιμᾷ. οὐχὶ ὡς ὁ ἀνηράτην σύζυγον, ἀλλ' ὡς ὁ ὑποτελής τὸν κυριάρχην του;

— Εἶναι πολὺς καιρὸς ἤδη, ἀπεκρίθη ὁ Σαμπιέτρος, πολὺς καιρὸς ἀπὸ τοῦ δὲν ἀναγνωρίζω κυριάρχως Κόρσου. Ἡ εὐγένειά μου εἶναι γεγραμμένη μετὰ χαρὰ κτηρᾶς ἀνεξαιλέπτως, μετὰ τὸ αἷμά μου, καὶ ἡ ἰσχὺς μου μετὰ τὸ ξίφος μου. Ἡ ἰδική σου εὐγένεια ἐξηλείφθη μετὰ τὴν δυσφημίαν τῶν πράξεών σου, ἡ ἰσχὺς σου ἐξηφανίσθη ὁμοῦ μετὰ τὴν ἀρετὴν σου.

Λέγων ταῦτα ὁ Σαμπιέτρος εἶχε βυθμηδὸν κυριεῦθι ὑπὸ ὀργῆς ἧτις δὲν ἐγνωρίζετο πλέον οὐδένα χυλινόν· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐπιπυροβόλου ὑπὸ τὰ μέλανα θύραρα τοῦ ὡς δύο πεπυρακτωμένοι ἀθρακῆς ἐρεθίζόμενοι ὑπὸ ἐπιμόνου πνοῆς· τὸ μέτωπόν του συνωφραῖτο, οἱ μῦνες τοῦ προσώπου του συνεστέλλοντο ὡς ὑπὸ δυνάμεως σπασμωδικῆς, ἡ δὲ χεῖρ του ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς λαβίδος τοῦ ἐγχειριδίου του, σφίγγουσα αὐτὴν βιαίως ὡς ὁ κατακονισθεὶς ἄνθρωπος, βλέπων τὸν θάνατόν του, προσκολλᾶται εἰς τὴν σάνδα ἀφ' ἧς ἐλάττει τὴν σωτηρίαν του. Ἡ Βανίνα δι' ἐνὸς καὶ μόνου θλέμματος ἐνόησε τὸ φρικῶδες τῆς θέσεώς τῆς, καὶ καταπεσοῦσα πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίτρου, ἤρχισε νὰ χύνη δάκρυα κρῦνηδόν.

— Καὶ ἐλπίζεις ἀκόμη, ἀνέκραξεν ὁ Σαμπιέτρος, μετὰ φωνῆς πεπνυγμένης ἐκ τῆς λύσεως, καὶ ἐλπίζεις ἀκόμη ὅτι θέλω ἀνεχθῆναι τὸ αἶσχος μετὰ τὸ ὅποσον ἠθέλησες νὰ με καλύψῃς; Δὲν ἠξέυρεις ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ Βαστέλικα δὲν δύναται νὰ συντριβῇ εἰς τὰς χεῖρας σου ὡς τὸ εὐθραστον παίγνιον εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς κεραιῶν; Δὲν ἐσκέφθης ὅτι τὰ τέκνα τοῦ Σαμπιέτρου δὲν ἐγενήθησαν διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς ἀναβάθρα εἰς τοὺς τυράννους;

Καὶ βίβας ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Βανίνας δέσμη ἐπιστολῶν, ἐξηκολούθησε τὸν λόγον παρὰ ποτε ὠργισμένοι.

Εἰς τὰς ἐπιστολάς ταύτας τὰς γραφεύσας ὑπὸ τῆς χειρὸς σου καὶ ἀπευθυνθείσας πρὸς τὸν Βιβάλδην σου, σὺ ἡ ἴδια ὑπέγραψες τὴν καταδίκην σου. Τὰς ἀναγνωρίζεις αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς; ἐνθυμῆσαι τὰς ἀτιμωτικὰς ἐκφράσεις τὰς ὁποίας ἐμπεριέχουσι;

Αἱ ἐκφράσεις αὐτῶν τῶν ἐπιστολῶν, ἀπεκρίθη ἡ Βανίνα, εἶναι τοιαῦται ὁποίας γυνὴ χρηστὴ δύναται· ν' ἀπευθύνῃ πρὸς χρηστὸν εὐπατρίδην, τίποτε ἄλλο δὲν ἐμπεριέχουν παρὰ δείγματα εὐγνωμοσύνης, διὰ τῶν προσφορᾶς τὰς ὁποίας μοι ἔλαβον ὑπὲρ τῶν τέκνων μου, τίποτε ἄλλο παρὰ δείγματα στοργῆς, τυφλῆς πρὸς ὅλα ἐκτὸς πρὸς ὅ, ἄφορᾷ τὴν εὐδαιμονίαν των. Μὴ διαβάλλῃς τοὺς σκοποὺς μου, Σαμπιέτρε, καὶ σεβάσθητι αὐτοὺς διὰ τὴν τιμὴν τῆς συζύγου σου.

Ὁ Σαμπιέτρος ἐμειδίασε πικρῶς, καὶ σύρας ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἐπιστολῆν, τὴν ἐξετύλιξε ἐνώπιον τῆς Βανίνας καὶ ἀκολούθως ἀνέκραξε.

— Ακουστον πῶς ὁ Βιβάλδης σέβεται τὴν τιμὴν τῆς γυναικὸς τοῦ Σαμπιέτρου. Καὶ ἐκάθησεν ἐμπροσθεν τῆς Βανίνας κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τῆς ἐπιστολῆν ἀνοικτὴν, γόνυ πρὸς γόνυ, πρότωπον πρὸς πρότωπον, ἀνοήν πρὸς ἀναπνοήν, ὡς ὅρις ἀτενίζων περιστερᾶν. Ἡ Βανίνα ἐπληροπορήθη ὅτι ἡ ἀλληλογραφία τῆς εἶχε προδοθῆ ὑπὸ τοῦ Νεπονίου καὶ ὅτι τὰ προαισθηματὰ τῆς καθὼς καὶ τὰ τῆς Μαρίας, δυστυχῶς, εἶχον ἐπαληθεύσει. Οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην γλώσσα δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἀγωνίαν τῆς καρδίας του.

Ὁ Σαμπιέτρος ἀναγινώσκων ἐσταμάτει εἰς πᾶσαν φράσιν ἔχουσαν ἐνοίαν διαφορομένην, καὶ ἠτένιζε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς δυστυχῆς γυναικὸς, διὰ νὰ κατασκοπεύσῃ τὰς ἐντυπώσεις, αἷς ἡ λυπηρὰ ἐκείνη ἀνάγνωσις τῆ ἐκτιμῆται.

« Ἡ ἀποστολή σου, Βανίνα, με ἐπέπλησε χαρᾶς, διότι μοὶ ἔφερεν τὴν συγκρατήσιν σου εἰς τε τὰς προτάσεις μου καὶ τὰ σχέδια τῆς σεβαστῆς Γερουσίας... χάρις πλήρης ἀπεδόθη εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς τὰ τέκνα σου, καὶ ὅλη ἡ περιουσία τοῦ οἴκου τοῦ Ὀρνάνου, ἡ ὅποια εἶχε παραχωρηθῆ εἰς τὴν δημοκρατίαν θέλει σᾶς ἀποδοθῆ ἅμα ὀρκισθῆτε εἰς τὴν γερουσίαν καὶ συναισθητῆ ὡστε τὰ τέκνα σου νὰ κηρυχθῶσι ἐπιτροπεύόμενα τοῦ Σάν Γεωργίου, ν' ἀνατραφῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον τῶν εὐγενῶν τοῦ Δόμα, μετὰ τῶν υἱῶν τῶν πατρικίων μας, καὶ νὰ φέρωσι εἰς τὸ ἐξῆς τὸ ὄνομα τοῦ Ὀρνάνου, ὡστε τὸ ὄνομα τοῦ Βαστέλικα νὰ μὴ διαιωισθῇ δοθὲν εἰς αὐτὰ ἀπὸ τὸν ἀποκεκρηγμένον Σαμπιέτρον... φέρετε εἰς πέρας πᾶν τὸ δυνάμετον νὰ βραδύνῃ τὴν ἀναχωρήσιν σου, καὶ ἅμα τῆ ἐπιστροφῆ τοῦ ἐπιφέροντος τὴν παρούσαν ἀναχωρήσασαι αὐθωρεῖ. Ἐγὼ θέλω ἔλθει εἰς συνάντησίν σου εἰς τὰ σύνορα τῆς δημοκρατίας, εἰς τινὰ πόλιν ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς Βεντιμιλίας. Σᾶς συμβουλεύω νὰ κάμῃτε τὴν ὀδηγορίαν σου διὰ ξηρᾶς, ὡς ἀσφαλεστέραν δι' ὑμᾶς ἐνεκα τῆς ὥρας τοῦ ἐτους εἰς ἣν εἰσερχόμεθα ἤδη Ἄμα φθάσῃτε εἰς Γενουήν, θέλω σᾶς ὀδηγήσει